

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Dragomir Aliona în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Casianov Serghei xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.01.2018 - 20.04.2018;

Instanță de apel: 16.05.2018 - 25.09.2018;

Instanță de recurs: 24.01.2019 - 10.04.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 20 aprilie 2018, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, a fost încetat procesul penal în privința lui Casianov Serghei în baza art.217 alin.(2) Cod penal, potrivit art.art.53 lit. d), 57 Cod penal ,cu liberarea de răspundere penală în legătură cu căința activă a inculpatului.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Casianov Serghei, urmărind scopul păstrării ilegale a analogilor drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, la 05 octombrie 2017, până la aproximativ ora 01:10, aflându-se în mun. Chișinău, str. Alba Iulia, xxxxx, a păstrat asupra sa cannabinoidul sintetic - MDMB(N)-2201, care constituie analog al substanței AB-PINACA-CHM, în masă vegetală uscată și mărunțită de culoare roz-cafenie cu greutatea de 0,24 gr., ambalată într-un pachetel din hârtie.

Astfel, acesta a fost reținut de poliție pe str. Alba Iulia, xxxxx, mun. Chișinău și a fost escortat la IP Buiucani din str. Calea Ieșilor, 12, mun. Chișinău, unde pachetelul respectiv a fost ridicat și sigilat de poliție.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-6325 din 29.11.2017 s-a stabilit că, în masa vegetală uscată și mărunțită de culoare roz-cafenie (0,24 gr.), ridicată de la Casianov Serghei, s-a depistat cannabinoidul sintetic - MDMB(N)-2201, care în Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004

„Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora”, supuse controlului, nu este inclus. Conform scrisorii parvenite de la I.M.S.P Dispensarul Republican de Narcologie nr.01-12/632 din 18.04.2017, înregistrată în cancelaria CTCEJ al IGP al MAI la 20.04.2017 cu nr.569, substanța MDMA(N)-2201 constituie analog al substanței AB-PINACA-CHM, care e inclusă în Tabelul nr.1 Substanțele stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale, lista nr.2 Substanțele psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004. Conform Hotărârii Guvernului nr.79 din 23.01.2006 „Cu privire la Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, AB-PINACA- CHM până la 0,25 gr., constituie proporții mari.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Casianov Serghei, în baza art.217 alin.(2) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, să-i fie aplicată pedeapsa 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, prima instanță a individualizat greșit pedeapsa stabilit inculpatului, or, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul Casianov Serghei să nu execute pedeapsa închisorii prevăzută de lege pentru fapta săvârșită.

Recunoașterea în instanța de judecată a faptelor indicate în rechizitoriu de către inculpat și cerând examinarea cauzei penale în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală, fără a contribui activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, prin divulgarea persoanei de la care a procurat drogurile, pentru a fi reținută și trasă la răspundere penală, adică indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, nu poate fi apreciat ca căință activă și temei de a înceta procesul penal cu liberarea lui Casianov Serghei de răspundere penală.

Astfel, liberarea inculpatului de răspundere penală, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2018, a fost admis apelul, casată sentința în partea individualizării pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, în această parte, prin care lui Casianov Serghei recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa 6 luni închisoare, iar potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an.

În rest sentința a fost menținută.

În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, prima instanța la stabilirea categoriei pedepsei, incorect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.art.7, 75 Cod penal, nu a ținut cont de limitele de

pedeapsă prevăzute de lege, gradul de pericol social al faptei săvârșite, de poziția procesuală a inculpatului în cadrul procesului penal, dar și de personalitatea acestuia.

Astfel, instanța de apel a reținut că, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul Casianov Serghei să execute pedeapsa închisorii prevăzută de lege pentru fapta săvârșită. Recunoașterea în instanța de judecată a faptelor indicate în rechizitoriu de către inculpatul Casianov Serghei și examinarea cauzei penale în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, fără a contribui activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, prin divulgarea persoanei de la care a procurat drogurile, pentru a fi reținută și trasă la răspundere penală, adică indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, nu poate fi apreciat ca căință activă și temei de a înceta procesul penal cu liberarea lui Casianov Serghei de răspundere penală.

În aceste context, cu trimitere la prevederile art.57 Cod penal, instanța de apel a indicat că, reieșind din materialele cauzei penale și declarațiile inculpatului, la caz inculpatul Casianov Serghei nu poate fi eliberat de răspundere în legătură cu căința activă, or, după cum reiese însăși din declarațiile inculpatului susținute în cadrul ședinței instanței de apel, doar după ce colaboratorii de poliție l-au întrebat dacă are asupra sa careva obiecte sau substanțe interzise inculpatul a recunoscut că păstrează asupra sa analogi ai drogurilor.

Așadar, căința activă presupune un comportament eficient de împiedicare a producerii rezultatului ori de înlăturare a consecințelor dăunătoare ale infracțiunii adoptat de către autorul faptei.

În conformitate cu prevederile art.76 Cod penal, instanța de apel a stabilit prezența circumstanței atenuante: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, iar în temeiul art.77 Cod penal, circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Din aceste considerente și ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatului, care la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, s-a aflat la tratament în Spitalul Clinic de Psihiatrie cu diagnoza - tulburare de personalitate Epilepsie, în perioada 22.03.2017-05.04.2017, grad de invaliditate mediu - epilepsie post-traumatică, nu este angajat în câmpul muncii, nu are persoane la întreținere, anterior nu a fost judecat, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante, instanța de apel a considerat că, scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii noii infracțiuni, poate fi realizat fără izolarea inculpatului de societate, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu aplicarea art.364¹ Cod de procedură penală, pe un termen de 6 luni, cu suspendarea executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an.

Or, la caz, condițiile necesare pentru aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei sunt întrunite, astfel nefiind necesară izolarea inculpatului de societate.

5. Avocatul Dragomir Aliona în numele inculpatului, în temeiul pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând

casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că, în ședința de judecată inculpatul Casianov Serghei a depus cererea scrisă de către el personal privind examinarea cauzei în procedura simplificată, conform prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală.

Prima instanță corect a dat aprecierea critică la toate probele administrate de către organul de urmărire penală, și anume: inculpatul a comis infracțiunea ușoară pentru prima dată, în situația în care el era într-o stare emoțională tensionată, după un conflict apărut în familia sa, la îndemnul unei persoane puțin cunoscute, care i-a furnizat substanța interzisă și i-a propus că, în vederea destinării sale să o consume.

Pe de altă parte aceleași circumstanțe relevă că inculpatul din start, a recunoscut că posedă substanța interzisă, a acceptat să o predea benevol și a dat declarații atât în fața organului de urmărire penală, cât și în ședințele de judecată, unde a comunicat că se căiește sincer de faptele sale, în legătura cu trauma mai veche este încadrat în grad de invaliditate mediu ceea ce presupune limitarea acestuia în anumite activități și impunerea la anumite restricții de participare, cu o păstrare a capacității de muncă în proporție de 45-60%, de la inițierea acestei cauze penale a suferit cel puțin două accese de epilepsie.

Subsidiar avocatul a făcut trimitere la prevederile art.410 alin.(2) Cod de procedură penală.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă drept temeiul de casare a deciziei instanței de apel pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare și în acest context menționează următoarele.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Potrivit art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Potrivit art.57 alin.(1) Cod penal, persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă ea, după săvârșirea infracțiunii, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea acesteia, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit de infracțiune.

Astfel, liberarea de răspundere penală în legătură cu căința activă este posibilă numai în cazul în care sunt întrunite următoarele condiții cumulative:

- a) persoana a săvârșit o infracțiune pentru prima dată;
- b) infracțiunea comisă este ușoară sau mai puțin gravă;
- c) persoana s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau a reparat în alt mod prejudiciul pricinuit de infracțiune.

Autodenunțarea de bună voie are loc când persoana, din diferite motive, dar din proprie inițiativă, se prezintă la organele abilitate pentru a-și recunoaște vinovăția de comiterea unei infracțiuni.

Contribuția activă la descoperirea infracțiunii se caracterizează prin prezentarea de date, informații, acte, precum de alte probe, care anterior nu au fost

cunoscute organelor de urmărire penală. Datele respective pot să se refere atât la activitatea persoanei care se denunță, cât și la activitatea altor persoane care au contribuit la comiterea infracțiunii.

Prin compensarea daunei materiale cauzate sau repararea prejudiciului pricinuit prin infracțiune se au în vedere reîntoarcerea contraechivalentului lucrului pierdut, reîntoarcerea unui obiect de același fel sau compensarea sub o altă formă a pagubei pricinuite.

În această ordine de idei se reține că, soluția instanței de apel privind casarea sentinței primei instanțe în parte individualizării pedepsei și pronunțarea unei în această parte, prin care a aplicat inculpatului pedeapsa penală 6 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an, a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.art.7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria celor ușoare, de personalitatea inculpatului, care la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, s-a aflat la tratament în Spitalul Clinic de Psihiatrie cu diagnoza - tulburare de personalitate Epilepsie, în perioada 22.03.2017-05.04.2017, grad de invaliditate mediu - epilepsie post-traumatică, nu este angajat în câmpul muncii, nu are persoane la întreținere, anterior nu a fost judecat, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

În concluzie, Colegiul conchide că, soluția instanței de apel este corectă și în corespundere prevederile legale, pedeapsa aplicată inculpatului Casianov Serghei este echitabilă și va duce la realizarea scopurilor pedepsei penale, iar argumentele recurentului în acest sens urmează a fi respinse, ca neîntemeiate.

Totodată, se menționează că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Referitor la trimiterea făcută de către avocat la prevederile art.410 alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal ține să menționeze că, procurorul a declarat apel în defavoarea inculpatului, iar regula neagrării situației se aplică tuturor titularilor dreptului de apel, cu excepția cazului când procurorul atacă hotărârea în defavoarea inculpatului, iar instanța de apel este în drept, după caz, de a-i agrava situația acestuia în orice sens.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către apărare nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dragomir Aliona în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Casianov Serghei* xxxx, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 mai 2019.

Președinte

Judecătorii

Vladimir Timofti

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac